

C/2024/2487

23.4.2024

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de voorkoming van het verlies van kunststofpellets om verontreiniging door microplastics te verminderen

(COM(2023) 645 final — 2023/0373 (COD))

(C/2024/2487)

Rapporteur: **András EDELÉNYI**

Corapporteur: **Maria NIKOLOPOULOU**

Adviesaanvraag	Europees Parlement, 23.11.2023 Raad, 6.12.2023
Rechtsgrond	Artikelen 192, lid 1, en 304 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Bevoegde afdeling	Afdeling Landbouw, Plattelandsontwikkeling en Milieu
Goedkeuring door de afdeling	25.1.2024
Goedkeuring door de voltallige vergadering	14.2.2024
Zitting nr.	585
Stemuitslag (voor/tegen/onthoudingen)	162/0/0

1. Conclusies en aanbevelingen

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC):

1.1. **stemt in** met en steunt in grote lijnen het voorstel van de Commissie om de activiteiten met en de uitstoot van microplastics te reguleren en gevaarlijke verontreiniging op dit specifieke gebied van primaire, onopzettelijk vrijgekomen deeltjes in elke vorm te beperken. Dit initiatief werd al geruime tijd verwacht, is sociaaleconomisch haalbaar en evenredig en wordt door de meeste belanghebbenden aanvaard;

1.2. wijst erop dat er dringend werk moet worden gemaakt van de gestandaardiseerde **methode** voor het traceren en naar behoren ramen van verliezen van microplastic pellets in de hele toeleveringsketen. Dit zou de mogelijkheid bieden de emissies te ramen en de vooruitgang op weg naar de vastgestelde milieudoelstelling (nl. een vermindering met 30 % in 2030) te monitoren. Sommige te flexibele en te zachte maatregelen brengen immers het risico met zich mee dat de doelstellingen niet worden gehaald;

1.3. beveelt aan het toepassingsgebied van de verordening uit te breiden tot vervoerders, met minder strenge eisen uitsluitend voor micro-ondernemingen. Verder zou de EU een en ander moeten afstemmen op het wetgevingsproces van de Internationale Maritieme Organisatie (IMO). Indien de IMO medio 2026 geen regels heeft vastgesteld, moet de Commissie overwegen bepalingen in te voeren voor maritiem vervoer binnen de EU, alsook de basis te leggen voor de aanpak van secundaire microplastics afkomstig van banden, verf, textiel, geotextiel en wasmiddelpcapsules;

1.4. stelt voor om, met het oog op de bescherming van mens en milieu, in de verordening aandacht te besteden aan de **geografische** gebieden — als mogelijke interventiepunten voor het terugdringen van verontreiniging — die het meest zijn blootgesteld aan emissies van microplastics, zoals (bevolkte) gebieden met productie-installaties, logistieke herlaadpunten, opslagplaatsen, havens en wegnetten, alsook alle verspreide emissiebronnen, ongeacht de vrijgekomen hoeveelheid;

1.5. benadrukt dat de frequentie van de nalevings**controle** moet worden verhoogd en dat een tussentijdse herziening van de wetgeving moet worden ingevoerd om de efficiëntie ervan te beoordelen, en dat de volumebeperking voor pelletactiviteiten, zoals vastgelegd in de lichtere regelgevingsvereisten voor micro- en kleine ondernemingen, moet worden herzien en zo nodig verfijnd. Er zal nog steeds sprake zijn van verontreiniging, tenzij de grenswaarde voor pelletverlies op het ideale niveau van nul of bijna nul wordt vastgesteld, en het risico bestaat dat sommige bedrijven op oneerlijke wijze gebruik kunnen maken van de volumeverklaring om strengere regels te omzeilen;

1.6. waarschuwt dat de snel groeiende productie van nieuwe en gerecycleerde kunststofpellets het steeds moeilijker maakt om de gevolgen ervan te beperken. Daarom moeten de inspanningen om de naleving van de verordening **uit te voeren** en te handhaven, worden opgevoerd;

1.7. merkt op dat er geen grote vraag is naar extra werknemers, behalve in groene sectoren. Verder moeten de bewustmakings- en opleidingsniveaus van alle **arbeidskrachten** worden verhoogd. Bovendien moeten de aspecten gezondheid en veiligheid op het werk zowel bij nieuwe activiteiten als bij recyclingactiviteiten meer aandacht krijgen. Het is van essentieel belang dat de Commissie specifieke, op maat gesneden methodologische en financiële steun verleent;

1.8. tekent aan dat rekening moet worden gehouden met de **internationale** aspecten van de verordening om in het concurrentieklimaat te zorgen voor een gelijk speelveld tussen exploitanten uit de EU die de verordening naleven en exploitanten uit derde landen;

1.9. benadrukt dat vanwege het gebrek aan overtuigende, empirisch onderbouwde gegevens de wetenschappelijke en **onderzoeks**activiteiten moeten worden opgevoerd, met name om inzicht te krijgen in de schadelijke gevolgen van verontreiniging door microplastic pellets voor de **gezondheid** van mens en milieu, materiaalstromen en emissies in de hele keten en van secundaire, onopzettelijk vrijgekomen microplastics, zowel in geconcentreerde als verspreide vorm, die de basis kunnen vormen voor wetgeving op maat;

1.10. wijst erop dat de richtsnoeren die aan de marktdeelnemers worden verstrekt inzake de te gebruiken apparatuur en de processen om de vereiste risicobeoordelingen vast te stellen, tamelijk algemeen zijn en stelt voor om de beste beschikbare technieken (BBT) te herzien en pellets hierin op te nemen en uiterlijk bij de tussentijdse herziening van de verordening de afstemming van de eisen voor vervoerders op die van de marktdeelnemers te heroverwegen.

2. Samenvatting van de achtergrond

2.1. Microplastics en het probleem ervan

2.1.1. **Microplastics** zijn vaste kunststofdeeltjes, doorgaans kleiner dan 5 mm en bestaan uit mengsels van **polymeren** en functionele additieven. In totaal wordt in de EU/EER elk jaar ongeveer **60 miljoen ton** microplastics gebruikt ⁽¹⁾.

2.1.2. Microplastics kunnen primair of secundair **van oorsprong** zijn en kunnen opzettelijk of onbedoeld in gebruik worden genomen en in het milieu worden **uitgestoten**:

Tabel

Oorsprong en bestemming van verontreiniging door micro- en nanoplastics ⁽²⁾

Oorsprong	Bestemming	
	Opzettelijk	Onopzettelijk
Primair	Capsules Kunstgras Cosmetica, huishoudelijke artikelen Schilferende plastic deeltjes enz.	Kunststofpellets (nieuw en gerecycleerd)

⁽¹⁾ Plastics — the fast Facts 2023, <https://plasticseurope.org/wp-content/uploads/2023/10/Plasticsthefastfacts2023-1.pdf>.

⁽²⁾ Kiran, B.R., Kopperi, H. & Venkata Mohan, S. Micro/nano-plastics occurrence, identification, risk analysis and mitigation: challenges and perspectives. Rev Environ Sci Biotechnol 21, 169—203 (2022). <https://doi.org/10.1007/s11157-021-09609-6>.

Oorsprong	Bestemming	
	Opzettelijk	Onopzettelijk
Secundair	N.v.t.	Deeltjes door bandenslijtage Verlies van textielvezels Verf (afgebladderd, versleten, gemalen, geschuurd enz.) Kunststofproducten (versleten, aangetast)

De bovenstaande drie segmenten moeten voor de wetgeving apart worden behandeld, aangezien zij verschillende gebruikers en een verschillende levensloop hebben en er onderling verschillende eisen gelden wat betreft potentiële preventie, verschillende interventiepunten, verschillende actoren en verschillende instrumenten.

2.1.3. De rangschikking van **alle onopzettelijk** vrijgekomen microplastics naar volume en splitsing kan na verloop van tijd snel veranderen, aangezien er vaak nieuwe resultaten worden gepubliceerd met verschillende volumes en zeer ruime geschatte afwijkingen: de totale emissie uit de zes belangrijkste bronnen is 800 000-1 800 000 (90 % van het totaal) ⁽³⁾.

2.1.4. Het probleem met microplastics: volgens de samenvatting van het relevante wetenschappelijke advies van de groep van wetenschappelijke hoofdadvisers van de Europese Commissie, *Milieu- en gezondheidsrisico's van verontreiniging door microplastics* kunnen microplastics worden aangetroffen in de lucht, het water en de bodem, waar zij in het milieu kunnen blijven, in de voedselketen kunnen terechtkomen en zich kunnen ophopen in levende organismen. Bovendien kunnen microplastics fungeren als substraat voor biologische en chemische contaminanten, waardoor ze mogelijk werken als vectoren van verontreinigende stoffen over lange afstand in het milieu ⁽⁴⁾. Het voortdurend vrijkomen van microplastics uit meerdere verspreide emissiebronnen leidt tot pseudo-persistentie van microplastics in het milieu en komt op grote schaal voor als gevolg van diffuse verontreinigingsbronnen. Acute blootstelling aan een hoge concentratie microplastics, chronische blootstelling en de langetermijneffecten van de pseudo-persistentie van microplastics in het milieu moeten verder worden onderzocht. Daarom moet bijzondere aandacht worden besteed aan deze kwesties, aangezien we nog niet weten hoe **schadelijk zij kunnen zijn voor de menselijke gezondheid en het milieu** ⁽⁵⁾.

2.1.5. Daarom wordt **aanbevolen** verontreiniging door microplastics **te voorkomen en terug te dringen** door wettelijk de meest vervuilende activiteiten aan te pakken, politiek en sociaaleconomisch haalbare maatregelen te nemen en onderzoek en normalisatie op het gebied van microplastics in verband met ramingsmethoden te bevorderen, overeenkomstig het voorzorgsbeginsel ⁽⁶⁾.

2.2. Pellets van microplastics

2.2.1. **Toepassingsgebied, definitie:** “kunststofpellets” zijn, conform ISO/TC 61 Plastics, een kleine massa gevormd gesmolten materiaal, vast polymeer houdende deeltjes waaraan additieven kunnen zijn toegevoegd, met relatief uniforme afmetingen in een bepaalde partij, ongeacht hun vorm en uiterlijk.

2.2.2. **Verlies van pellets:** uit schattingen blijkt dat in er 2019 in de EU tussen 52 140 ton en 184 290 ton pellets in het milieu terecht zijn gekomen ⁽⁷⁾.

⁽³⁾ Huidige EU-initiatieven ter voorkoming van microplastics in het milieu — Werner Bosmans, teamleider “Plastics”, DG Milieu, 9 maart 2023, https://bmbf-plastik.de/sites/default/files/2023-03/Bosmans_EU_initiatives_MP.pdf.

⁽⁴⁾ <https://www.pops.int/TheConvention/POPsReviewCommittee/Meetings/POPRC17/POPRC17Followup/tabid/9096/ctl/Download/mid/25661/Default.aspx?id=4&ObjID=30809>.

⁽⁵⁾ Europese Commissie, Directoraat-generaal Onderzoek en Innovatie, Groep van wetenschappelijke hoofdadvisers, Scientific opinion on microplastic pollution, Publicatiebureau van de Europese Unie, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/554917>.

⁽⁶⁾ <https://www.pops.int/TheConvention/POPsReviewCommittee/Meetings/POPRC17/POPRC17Followup/tabid/9096/ctl/Download/mid/25661/Default.aspx?id=4&ObjID=30809>.

⁽⁷⁾ Werkdocument van de diensten van de Commissie — Effectbeoordelingsverslag (SWD(2023) 332 final).

2.2.3. **Bronnen van pellets:** industriële grondstoffen van kunststof bestaan in verschillende vormen, waaronder **pellets, schilfers, poeders en vloeibare** vormen, die alle samen worden aangeduid als “zeemeerminnentranen” of “preproductiepellets”, aangezien zij geen eindproducten voor eindafnemers worden. Pellets kunnen in het milieu terechtkomen door verliezen die zich in elk stadium van hun toeleveringsketen voordoen: productie (nieuw of gerecycleerd), verwerking, distributie, andere logistieke activiteiten, afvalbeheer enz. Daarom moet voor de aanpak van het verlies van pellets zeker naar de toeleveringsketen worden gekeken⁽⁸⁾.

2.2.4. **Pelletemissies:** geschat wordt dat de verliezen hoger liggen in **verwerkings- en recyclinginstallaties** (0,02 %-0,06 % van het totale verwerkte of gerecycleerde volume) dan in **productie**-installaties (0,01 %-0,03 % van het totale geproduceerde volume), terwijl de grootste verliezen voorkomen tijdens **vervoers-** en logistieke activiteiten (0,03 %-0,12 %). De belanghebbenden zijn het er meestal over eens dat verliezen het gevolg zijn van onjuiste behandeling⁽⁹⁾.

2.3. Het wetgevingsgebied

2.3.1. **Vrijwillige procedures:** Operatie Clean Sweep (OCS) is in de VS van start gegaan en wordt nu al 30 jaar door de industrie ontwikkeld. Het helpt het verlies van pellets aan te pakken door collectief leren. In Europa ontwikkelden European Plastic Converters en Plastics Europe in 2022 een **OCS-certificeringsregeling**, met 2 800 leden⁽¹⁰⁾. Een soortgelijk doelgericht instrument is aangenomen in het kader van het Ospar-verdrag voor het maritieme segment⁽¹¹⁾. Het Commissievoorstel is gebaseerd op deze praktische ervaringen.

2.3.2. **Wetgeving inzake microplastic:** dit gebied valt voornamelijk onder richtlijnen die gericht zijn op de vermindering van de uitstoot tijdens het **vervoer** van en de **verspreiding** via water, afvalwater en lucht⁽¹²⁾.

2.3.3. **Secundaire microplastics:** de huidige initiatieven zijn gericht op wetgeving die is **toegesneden** op de verschillende bronnen van secundaire, onbedoeld vrijgekomen microplastics. Voorlopig richt de Commissie zich op primaire kunststofpellets (zie ook de verplichting om jaarlijks verslag uit te brengen over pelletverliezen uit hoofde van de Reach-verordening⁽¹³⁾), terwijl andere secundaire, onopzettelijk vrijgekomen microplastics, zoals die van verf, textiel, geotextiel, banden en wasmiddelcapsules, gedeeltelijk worden aangepakt (zie Euro 7 voor banden en de verordening inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten⁽¹⁴⁾ voor textiel en verf)⁽¹⁵⁾. Het EESC heeft onlangs relevante adviezen over deze specifieke gebieden uitgebracht⁽¹⁶⁾.

2.3.4. **Pelletverordening:** dit voorstel heeft tot doel **het verlies van pellets in het milieu te verminderen** en zou leiden tot een geraamde daling van 54 % tot 74 % ten opzichte van het referentiescenario, wat overeenkomt met een **vermindering van 6 % van de totale** hoeveelheid onopzettelijk vrijgekomen microplastics. In overeenstemming met de **algemene doelstelling** van de Commissie om de in het milieu vrijgekomen microplastics **met 30 % te verminderen**, is dit voorstel bedoeld om bij te dragen aan **het behoud van ecosystemen en biodiversiteit, de mogelijke gevolgen voor de gezondheid te verminderen en de lokale economische activiteiten ten goede te komen**.

⁽⁸⁾ <https://www.pops.int/TheConvention/POPsReviewCommittee/Meetings/POPRC17/POPRC17Followup/tabid/9096/ctl/Download/mid/25661/Default.aspx?id=4&ObjID=30809>.

⁽⁹⁾ <https://www.pops.int/TheConvention/POPsReviewCommittee/Meetings/POPRC17/POPRC17Followup/tabid/9096/ctl/Download/mid/25661/Default.aspx?id=4&ObjID=30809>.

⁽¹⁰⁾ Operation Clean Sweep (OCS) is een vrijwillig, gratis programma, <https://www.opcleansweep.eu/>.

⁽¹¹⁾ <https://www.ospar.org/documents?d=46269>.

⁽¹²⁾ Huidige EU-initiatieven ter voorkoming van microplastics in het milieu — Werner Bosmans, teamleider “Plastics”, DG Milieu, 9 maart 2023, https://bmbf-plastik.de/sites/default/files/2023-03/Bosmans_EU_initiatives_MP.pdf.

⁽¹³⁾ Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie (PB L 396 van 30.12.2006, blz. 1).

⁽¹⁴⁾ COM(2022) 142 final.

⁽¹⁵⁾ Huidige EU-initiatieven ter voorkoming van microplastics in het milieu — Werner Bosmans, teamleider “Plastics”, DG Milieu, 9 maart 2023, https://bmbf-plastik.de/sites/default/files/2023-03/Bosmans_EU_initiatives_MP.pdf.

⁽¹⁶⁾ PB C 62 van 15.2.2019, blz. 280; PB C, C/2024/888, 6.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/888/oj>; PB C 146 van 27.4.2023, blz. 35; PB C 443 van 22.11.2022, blz. 130.

2.3.5. Volgens raadplegingen geven belanghebbenden de voorkeur aan lichtere eisen voor micro- en kleine ondernemingen en voor andere die minder dan 1 000 ton per jaar behandelen, met afwijkingen van de jaarlijkse interne herbeoordeling en de externe certificering. Aangezien volgens de beoordeling van de Commissie 12,5 % van de grootste spelers 80 % van alle pellets behandelen, is deze aanpak bedoeld om de mogelijke gevolgen voor hun activiteiten op passende wijze te beperken en een redelijk evenwicht te vinden tussen hun nalevingscapaciteit, complexe behoeften aan middelen (tijd, personeel en financiën) en de complexe voordelen/opbrengsten (milieu, gezondheid, biodiversiteit, economie).

3. Algemene opmerkingen

3.1. De voorgestelde verordening kan in grote lijnen op **bijval en steun** van het EESC rekenen, aangezien zij:

- een **noodzakelijke, haalbare en pragmatische** stap is op weg naar de doelstelling van het actieplan om de verontreiniging in 2030 tot nul te hebben teruggebracht ⁽¹⁷⁾;
- voortbouwt op **30 jaar ervaring** met het vrijwillige **OCS**-programma, waarbij de onderdelen ervan worden aangepast en omgevormd tot een efficiëntere vorm van regelgeving ⁽¹⁸⁾;
- strookt met de meest recente wetenschappelijke bevindingen en aanbevelingen van de groep van wetenschappelijke hoofdadviseurs, waaruit prioritaire weggingen en belangrijke gebieden voor verdere vooruitgang naar voren komen ⁽¹⁹⁾;
- rekening houdt met de resultaten van de **concurrentievermogenstest en de mkmo-test**;
- ingaat op verontreiniging door primaire kunststofpellets, die **gemakkelijker te definiëren is en kan worden gescheiden** van alle andere, complexere, secundaire bronnen waarbij onopzettelijk pellets vrijkomen, zodat onmiddellijk actie kan worden ondernomen die resultaten oplevert;
- gericht is op de waardeketen van het **primaire deel “zeemeerminnentransen”**, dat een beperkt aantal industriële spelers omvat die zich meer bewust zijn van de kwestie. Deze aandacht maakt efficiëntere en gerichtere wetgeving mogelijk, waarbij complexiteit wordt vermeden, d.w.z. tijdsbeperkingen en de aanzienlijke middelen, onderzoek, capaciteitsopbouw en uitgebreide wetgevingscoördinatie die nodig zijn om de daaropvolgende fasen van “gebruik”, “einde levensduur” en “recycling” van de functionele productwaardeketen en de hieruit voortvloeiende secundaire emissies te reguleren, waarbij een groot aantal consumenten, andere marktdeelnemers en overheidsinstanties betrokken zijn ⁽²⁰⁾;
- de meeste pelletverliezen kunnen worden toegeschreven aan tekortkomingen in het **beheer** van materiaalstromen; de voorgestelde versie kan rekenen op aanzienlijke overeenstemming onder en steun van de overgrote meerderheid van de belanghebbenden ⁽²¹⁾, na een uitgebreide reeks raadplegingen van belanghebbenden en effectbeoordelingen. Gezien de kenmerken van het segment, namelijk dat de verliezen het grootst zijn in de vervoerssector, kan het raadzaam zijn om vervoerders in het toepassingsgebied op te nemen, waarbij alleen micro-ondernemingen worden vrijgesteld en de volumebeperking voor lichtere eisen voor deze sector wordt gehalveerd.

⁽¹⁷⁾ Verontreiniging van lucht, water en bodem naar nul (COM(2021) 400 final).

⁽¹⁸⁾ Operation Clean Sweep (OCS) is een vrijwillig, gratis programma, <https://www.opcleansweep.eu/>.

⁽¹⁹⁾ Europese Commissie, Directoraat-generaal Onderzoek en Innovatie, Environmental and Health Risks of Microplastic Pollution, Publicatiebureau van de Europese Unie, 2019, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/65378>; <https://www.pops.int/TheConvention/POPsReviewCommittee/Meetings/POPRC17/POPRC17Followup/tabid/9096/ctl/Download/mid/25661/Default.aspx?id=4&ObjID=30809>.

⁽²⁰⁾ Kiran, B.R., Kopperi, H. & Venkata Mohan, S. Micro/nano-plastics occurrence, identification, risk analysis and mitigation: challenges and perspectives. *Rev Environ Sci Biotechnol* 21, 169-203 (2022), <https://doi.org/10.1007/s11157-021-09609-6>.

⁽²¹⁾ Werkdocument van de diensten van de Commissie (SWD(2023) 333 final).

3.2. Het verheugt het EESC dat in het voorstel rekening wordt gehouden met de zware subsector van **mechanische recycling**, die de snelst groeiende bron van microplastic pellets is en dus van emissies. Dit vereist een betere scheiding van kunststoffen in de afvalinzameling en verbeterde **sorteer**processen om over te stappen van gemengde mechanische downcycling naar specifieke recycling met het oog op het behoud van waarde⁽²²⁾.

3.3. De inspanningen en investeringen moeten worden opgevoerd om het **onderzoek** te versnellen en een uitgebreide, kwantitatieve kennisbasis op te bouwen over de **levenscycli**, de productie, de trajecten en de accumulaties van **andere** secundaire, **onopzettelijk** vrijgekomen aangetaste microplastics, met inbegrip van biologisch afbreekbare fragmenten. Na effectbeoordelingen ter zake, waarbij de beste mogelijkheden voor preventie en mitigatie zijn aangegeven, moet worden besloten welke beleidsinstrumenten en soorten wetgeving het meest geschikt zijn om de uitstoot van microplastics verder aan te pakken.

3.4. De **afwijkingen** van geraamde volumes, emissieverhoudingen en accumulaties en de complexe geïntegreerde sociaaleconomische kosten/baten (of investeringen/opbrengsten) van mitigatie-inspanningen lopen zeer ver uiteen, d.w.z. de verschillen tussen de minimale en de maximale waarden — van 1:3 tot 1:8 — zijn te ruim. Daardoor wordt het zeer moeilijk om gerichte maatregelen te treffen en om de vooruitgang te meten en te volgen.

3.5. Het is van essentieel belang een **gestandaardiseerde** methode voor de raming van pelletverliezen te ontwikkelen, onder meer omdat het moeilijk is vast te stellen wie de “vervuiler” is om het beginsel “de vervuiler betaalt” correct toe te passen. Voor normalisatie zijn sectorspecifieke maatregelen nodig om rekening te houden met de verschillende volumes per gebruik. Dit zal van cruciaal belang zijn om vergelijkbaarheid mogelijk te maken, de vooruitgang te monitoren, zich te richten op betrokken partijen en kostenefficiëntie te waarborgen. Wat **monitoring** betreft, is, gezien de toename van de jaarlijkse hoeveelheid pelletverlies, jaarlijkse **rapportage** in het kader van de Reach-verordening van cruciaal belang.

3.6. **Materiaalstroomanalyse (MSA)** is een veelbelovend model — dat ook wordt gebruikt door het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Europese Commissie — waarin de volledige levensloop van verontreinigende componenten wordt beschreven en geraamd. Het ontwikkelen van methoden voor monsterneming en analyse en het verzamelen van verdere experimentele gegevens zijn van doorslaggevend belang om de nauwkeurigheid van MSA te onderbouwen⁽²³⁾. Het is aan te raden om naast de kmo-criteria een doelstelling voor de omvang van de verliezen vast te stellen, die idealiter gelijk is aan nul of zo laag mogelijk, om de naleving van de lichtere regelgevingsvereisten te rechtvaardigen.

3.7. Het EESC **waarschuwt** dat volgens de meest recente wetenschappelijke gegevens de **accumulatie** van verontreinigende stoffen het grootst is in de bodem, gevolgd door continentale wateren en vervolgens door mariene gebieden, ook al is de aandacht van het publiek omgekeerd evenredig. Het beveelt aan om in gelijke mate aan al deze gebieden aandacht te besteden.

3.8. De **invoer** van pellets van buiten de EU moet goed in de gaten worden gehouden om ervoor te zorgen dat voor alle belanghebbenden in de industrie dezelfde voorwaarden gelden en dat een gelijk speelveld voor EU-marktdeelnemers wordt gewaarborgd.

3.9. Het zeevervoer van pellets verdient meer aandacht vanwege de specifieke routes, overdrachtstechnologieën en -omstandigheden ervan. Het EESC beveelt de Commissie aan de lopende werkzaamheden van de IMO op het gebied van internationale wetgeving te blijven steunen. Indien de IMO medio 2026 geen regels heeft vastgesteld, kan de regelgeving inzake zeevervoer uitsluitend worden toegepast op intracommunautair zeevervoer, met zeer terughoudende technische voorwaarden voor het vervoer, de behandeling en de verpakkingsmethoden. De bestaande goede praktijken, zoals die van het Antwerpse Havenproject⁽²⁴⁾, moeten op grote schaal worden gepubliceerd.

⁽²²⁾ Europese Commissie, Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek, Amadei, A., Ardente, F., Modelling plastic flows in the European Union value chain — Material flow analysis of plastic flows at sector and polymer level towards a circular plastic value chain, Publicatiebureau van de Europese Unie, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/66163>.

⁽²³⁾ Operation Clean Sweep (OCS) is een vrijwillig, gratis programma, <https://www.opcleansweep.eu/>; A.E. Schwarz, S.M.C. Lensen, E. Langeveld, L.A. Parker, J.H. Urbanus: Plastics in the global environment assessed through material flow analysis, degradation and environmental transportation, Science of The Total Environment, deel 875, 2023, 162644, ISSN 0048-9697, <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2023.162644>.

⁽²⁴⁾ <https://safety4sea.com/port-of-antwerp-to-launch-zero-pellet-loss-innovation-challenge/>.

4. Specifieke opmerkingen

4.1. Arbeidsaspecten

4.1.1. Naleving van de nieuwe verordening vereist extra personele middelen en **nieuwe functieprofielen**, door de Commissie geschat op 4 000 voltijdequivalenten (FTE). Dit zal in het nieuwe personeelsbestand van invloed zijn op de **verdeling** tussen hand- en hoofdarbeiders, groene medewerkers en technisch personeel.

4.1.2. Het is van essentieel belang het bewustzijn te **vergroten** en gespecialiseerde vaardigheden en betrokkenheid bij de **gehele beroepsbevolking** te vergroten. De beoogde technische ondersteuning van de Commissie is welkom en moet worden gedifferentieerd en afgestemd op de functionele gebieden van de betrokken werknemers.

4.1.3. De mogelijke gevolgen van de verordening voor de **gezondheid en veiligheid** op het werk moeten zorgvuldig worden onderzocht. Hiermee moet rekening worden gehouden bij de herziening en de nieuwe opzet van de werkprocessen en arbeidsomstandigheden.

4.2. Systeembeheer en besparingen

4.2.1. De nieuwe **administratieve en handhavingskosten** voor de bevoegde nationale en EU-autoriteiten kunnen relatief laag uitvallen, met uitzondering van de certificeringskosten, afhankelijk van het aantal certificaten⁽²⁵⁾. Bewustmaking, capaciteitsopbouw en opleiding voor alle belanghebbenden, met name het personeel, kunnen met het oog op een efficiënt nalevings- en verificatiesysteem echter een grotere opgave zijn dan verwacht zonder deugdelijke steun en coördinatie van de Europese Commissie.

4.2.2. Wat betreft de lichtere eisen voor kmo's, en aangezien zelfrapportage en zelfbeoordelingen minder efficiënt zijn dan externe en onafhankelijke controles, valt het aan te raden dat alle autoriteiten van de lidstaten het aantal milieu-inspecties opvoeren. Het EESC benadrukt dat het van essentieel belang is de externe controles te versterken en deze wetgeving halverwege te herzien om rekening te houden met mogelijke nieuwe wetenschappelijke bevindingen en lacunes in de uitvoering.

4.2.3. Door de toenemende volumes van **ingevoerde** pellets zullen de emissiebronnen van de productie verminderen, maar de verliezen in de transport- en conversiesecties van de pellettoeleveringsketen toenemen.

4.3. De **pelletmaatregelen** lijken gebaseerd te zijn op omvang, technologie en criteria van de lidstaten, die vrij **flexibel** zijn en de betrokken autoriteiten derhalve een grotere verantwoordelijkheid geven. Doordat een gestandaardiseerde methode ontbreekt, zijn er geen voorschriften voor maximaal toegestane verliezen. De BBT-wetgeving voor zowel productie als vervoer moet dringend herzien en geactualiseerd worden.

4.4. Marktdeelnemers moeten hun plannen voor **risicobeoordeling** opstellen conform de bijlagen bij het Commissievoorstel, maar de verstrekte richtsnoeren zijn te algemeen. Bovendien moeten vervoerders, behalve micro-ondernemingen, worden opgenomen in het toepassingsgebied van de verplichting om risicobeoordelingen uit te voeren. **Daarnaast** moeten **veiligheidsmaatregelen** worden opgenomen als werknemers moeten omgaan met gemorste pellets en schoonmaakwerkzaamheden moeten verrichten.

4.5. Er moet aandacht worden besteed aan locaties die **blootstaan** aan geconcentreerde emissies, zoals de omgeving van installaties, logistieke punten, vervoersknooppunten, wegen en kruisingen die worden gebruikt voor het vervoer van pellets.

Brussel, 14 februari 2024.

De voorzitter
van het Europees Economisch en Sociaal Comité
Oliver RÖPKE

⁽²⁵⁾ COST-benefit analysis of policy measures reducing unintentional release of microplastics March 21st, 2022 — Stakeholder workshop; https://microplastics.biois.eu/EC_ENV_Unintentional_Microplastics_Workshop_3_old_sources.pdf.